

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XIX

Paříž

Číslo 5

říjen 1988

Bratři a sestry,

dnes ve svátek sv. Václava vděčně vzpomínáme, že kníže sv. Václav je především světec a mučedník, hlavní patron českého národa. Jeho postava je zároveň živým symbolem naší národní svěbytnosti a také symbolem české státnosti. Proto si i o letošních oslavách jeho svátku zvláště poutí k jeho hrobu v pražské katedrále v neděli 2. října připomeneme i bližící se výročí našich novodobých dějin, sedmdesát let od vzniku samostatné Československé republiky. Církev není lhostejná ke společenskému dění. Být dobrým křesťanem, to znamená víc, než být jen zbožným, slušným člověkem v soukromém životě. Být solí země a světlem světa, to znamená také nést odpovědnost v životě občanském a národním, nestarat se jen o sebe, ale mít na zřeteli dobro celku.

Druhý vatikánský koncil promluvil o službě církve současnému světu a zejména o úloze laiků na tomto poli jasnými slovy. V konstituci "Radost a naděje" čteme:

Vlastní poslání, které Kristus své církvi svěřil, není sice rázu politického, hospodářského

nebo sociálního. Cíl, který vytkl, je rázu náboženského. Přesto však právě z tohoto náboženského poslání vyplývají úkoly, světlo a síly, které mohou sloužit vybudování lidské společnosti podle božího zákona. Síla, kterou je církev schopna vlévat dnešní lidské společnosti, záleží v oné víře a lásce, které byly uvedeny v život, a nikoliv v zevnější nadvládě, vykonávané čistě lidskými prostředky. Protože se církev kromě toho svým posláním a svou podstatou neváže na žádnou určitou formu lidské kultury nebo politický, hospodářský či sociální systém, může být pro tuto svou všestrannost, všeobecnost, těsným pojítkem mezi různými lidskými společenstvími a národy, pokud o všem jí budou důvěřovat a skutečně uznávat její opravdovou svobodu, nutnou k plnění tohoto jejího poslání ... Církev si nic vroucněji nežádá, než aby mohla sloužit pro dobro všech a rozvíjet se svobodněji pod jakoukoliv vládou, která uznává základní práva osoby i rodiny a požadavky obecného blaha (Radost a naděje, kap. 42).

V tomto duchu chceme i my, katoličtí věřící Československa, pracovat pro dobro celé společnosti, obohacovat její duchovní a mravní život o nezastupitelné hodnoty křesťanství, pomáhat při uzdravení bolestných a znepokojujících společenských jevů a přispívat k porozumění mezi lidmi různých přesvědčení. Usilujeme o čestný dialog s představiteli státu o možnostech plnějšiho rozvinutí života církve v nových podmínkách, a tím i o prohloubení její služby celku společnosti.

Pozdravuji vás všechny k svátku našeho patrona sv. Václava v prvním roce velikého díla Desítiletí mravní a duchovní obrody národa. Na přímluvu všech nebeských ochránců naší vlasti vyprošuji vám i celému národu a celé naší zemi požehnání.

Váš

František kardinál Tomášek
arcibiskup pražský
primas český

(Z Oběžníku arcibiskupství pražského č. 10/88)

Uloženo kněžím k přečtení při mši sv. o svátku svatého Václava.

Víno je dobré

***

Zrovna tak jako kdybych se po způsobu básníka dávného
rozplakal
pro tolik štěstí tolika životů
vrhli by se na mne vypočítávajíce tolik a tolik běd
tolik a tolik úst beze stolů, hlav beze střech, srdcí beze světla
a já bych rozpačitě zmlkl
nemoha si honem vzpomenout na štěstí nejvyšší
že jsme

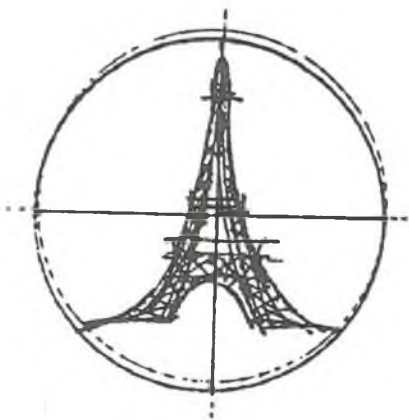
A když teď upíjím mladého vína
mladého vína
sčesaného, vykvašeného a stočeného
tohoto roku, v tomto sklepě, do těchto sudů
nezapomínám strašného lisu běd
nezapomínám strašného lisu slunce
který nás všechny ždímal
vymačkáváje snad jiskru radosti
ukrytou v našich srdcích za tolika kletbami
a tolika nářky -

Nezapomínám ani jednoho stébla nalomeného
ani jediné slzy dítěte, jež nemůže za nic
a je jich tolik, zrovna jak ran, zrovna jak slov, jež vraždí
a krve prolévané bez mučednictví nazdařbůh
Nezapomínám a říkám si tiše, když upíjím
z letošní sklizně v tomto sklepě u těchto sudů

Víno není vinno jedinou vraždou, již mu přičítají
víno je dobré jak Bůh, víno je dobré jak slunce
Víno je dobré, jen my
rty nehodné smáčíme
v oltářní chuti jeho

*Jan Zahradníček
Rouška Veroničina
(Řím 1968)*

Zajímavosti z domova i ze světa

Otec kardinál kromě listu, který citujeme na první stránce, napsal osobní list panu Navrátilovi (9. září t. r.), ohroženému ústavní léčbou v psychiatrické klinice. Z dopisu vyjímáme:

"... Váš postup byl plně v souladu s naším právním řádem, s naší ústavou a byl v zájmu věřících naší země, a proto Váš zásadní postoj byl právem každého občana státu a podložen základními morálními principy.

Podle mého názoru celý Váš proces, který má základy v oblasti náboženské a mravní, se dostal do sféry politické, takže cíl Vašeho procesu se stal otázkou účelovou. Domnívám se, že s tímto mým stanoviskem byste měl seznámit svého právního zástupce a stanovisko by mělo být předloženo i soudu jako stanovisko odpovědného zástupce věřících katolíků v ČSSR."

Angažovaní členové Českobratrské církve evangelické se obrátili otevřeným dopisem na svou synodní radu. Upozornují v něm na nezákonné praktiky SNB ve vztahu ke kazatelům této církve i na nezákonnost této spolupráce ze strany kazatelů samotných. Dopis nese datum 2. srpna tr.

Pan Augustin Navrátil byl mezitím okresním soudem v Kroměříži uznán natolik nemocným, že mu byla nařizována ústavní léčba (soud se konal 12. září). Před odchodem do nemocnice jej zatím chrání odvolání, které ihned podal. Tentýž den se ustavil Výbor na ochranu A. Navrátila, který byl o dva dny později přijat kardinálem Tomáškem. Otec kardinál vyjádřil výboru svou plnou podporu.

Infoch Charty ?? přináší ve svém letošním 16. čísle celou řadu informací o politických procesech poslední doby v Československu a např. také zajímavý článek o Konferenci o lidských právech, konané za velké mezinárodní účasti v

Krakově 27. srpna tr.

VONS ve svém sdělení č. 802 přináší zprávu o trestním postihu účastníků březnové manifestace věřících v Bratislavě. Jde o tresty peněžní a v jednom případě trest vězení na 2 měsíce nepodmíněně. Podle nepotvrzených zpráv byly trestní příkazy doručeny v těchto dnech i dalším účastníkům manifestace.

Velmi zajímavé je další sdělení (č. 803), které popisuje podrobně policejní zákroky proti účastníkům mariánské pouti do slovenského Šaštína.

NEPŘEHLÉDNĚTE - NEPŘEHLÉDNĚTE - NEPŘEHLÉDNĚTE

Zvýšené náklady na činnost České Misie (podrobnosti vyloučily z vyúčtování, které *Oběžník* přinese na konci roku, jako obvykle) vyprázdnily skromnou pokladnu Misie. Jako jeden z mimořádných výdajů můžeme uvést tisk titulních stránek *Oběžníku* na další léta činnosti (srv poslední stranu!).

POMOZTE NÁM ji aspoň trochu zásobit! Naskytla se k tomu nová příležitost:

VÁŠ PŘÍSPĚVEK NA MISII LZE ODEČÍST Z DANÍ,

a to až do výše 5%.

Stačí nám poslat šek adresovaný na ASSOCIATION DIOCESAINE DE PARIS s poznámkou "pour la Mission Catholique Tchèque" na odděleném papíře nebo na oddělitelném kuponu šeku a my Vám vystavíme potvrzení pro daňové přiznání!

Za tímto účelem NAVRHUJEME období do konce

tohoto roku jako první příležitost seskupit tyto (asi ne příliš početné) šeky pro příslušné zařizování.

Tato možnost ovšem existuje po celý rok!

Existuje pro všechny římskokatolické farnosti ve Francii - a tím také pro nás.

NEVÁHEJTE - VYUŽIJTE JÍ!

MŮŽETE NÁM TÍM ZÁROVEŇ VELMI POMOCI!

V listopadu a prosinci si připomínáme

- podzim 988 pražský biskup Vojtěch opouští prvně své biskupství a odchází do Říma
- 3.11. 1918 byl na Staroměstském náměstí potupně stržen mariánský sloup, památka na vítězství nad
- 4.11. 1888 Švédy
- 4.11. 1888 se narodil hudební skladatel a pedagog Josef Křička
- 19.11. 1828 zemřel německý romantický skladatel Franz Schubert
- 28.11. 1688 zemřel jezuita Bohuslav Balbín, autor pro svou dobu velmi významných spisů, především historických, ale také proslulé "Obrany jazyka slovanského..."
- 4.12. 1973 zemřel ThDr Josef Bezdíček, jehož jméno je nerozlučně spjato s osudy naší československé koleje v Římě, Nepomucena
- 10.12. 1813 se narodil český politik Fr. Ladislav Rieger
- 11.12. 1918 se narodil velký ruský spisovatel Alexander Solženicyn
- 12.12. 1933 zemřel ministerský předseda československé vlády Antonín Švehla, který výrazně ovlivnil zvláště vnitropolitické dění u nás na počátku tohoto století.

- 13.12. 1973 zemřel spisovatel Josef Knap, představitel ruralismu v české literatuře
- 18.12. 1918 vyšly podle návrhu Alfonse Muchy první poštovní známky Československé republiky
- 21.12. 1968 zemřel pražský rodák, německy píšící spisovatel Max Brod
- 25.12. 1938 zemřel český spisovatel Karel Čapek
- 29.12. 1888 se narodil velký předchůdce dnešního pražského arcibiskupa, kardinál Josef Beran

ČETLI JSME KNIHU

(Zdeněk Kalista, *Vzpomínání na Jana Zahradníčka*, PmD, Mnichov 1988)

V knihovně byl s námi jakýsi člověk, který svým vzděláním a celým svým životním uzpůsobením, zaměřeným především k požitkům gastronomickým, byl činnosti knihovny na hony vzdálen. Zahradníček ho neměl rád, stejně jako jsem ho neměl rád i já, protože jsme podezřívali časté návštěvy jeho v pracovně velitelově, jež mu patrně měly získat u našeho pivoňky velikou oblíbenost, ze všelijakých věcí nekalých. A snad jsme se opravdu nemýlili: netrvalo ani dva měsíce a pro Zahradníčka přišel dozorce, který měl na starosti odchody vězňů z Pankráce, s obvyklým "Seberte si svoje věci a připravte se k odchodu" a Zahradníčka odvedl. Ani rozloučit jsme se nemohli, ani zásobit Jana nějakou aprovizací na cestu nebylo lze, poněvadž svoje zásoby jsem měl na naší cele a požádat, abych byl doveden na tuto celu, bylo by bývalo považováno za provokaci. Jen třetího dne na to, když se ráno řadili na nádvoří pod našimi oky muklové z transportek, aby nastoupili do autobusů, rozvážejících pankrácké vězně do jiných věznic a "komand", spatřil jsem ještě jednu jeho postavičku s velkým rancem propriet.

Bylo mi opravdu velmi smutno po Janově odchodu. Nepamatuji se již, kdo přišel na jeho místo. Ale ať by to byl býval kdo byl - nemohl mi nahradit Jana, ke kterému jsem přilnul opravdu hlubokým přátelstvím. Velitel knihovny pozoroval dopad Zahradníčkova odchodu na mne, a protože mu stále ještě na mně velmi záleželo, snažil se mi vysvětlit, že k odeslání Janovu mimo Pankrác nedošlo z jeho viny. Prý naopak se snažil, aby Zahradníčka udržel v kni-

hovně, ale kdosi zase upozornil, že dva komplicové pracují proti předpisům na témže pracovišti. Je to skutečně možné, protože v oblasti knihovny se pohyboval bachař Urban, který se také pokoušel o literární činnost a na Zahradníčka se díval velmi nepříznivě - snad také pod vlivem našeho třetího spolupracovníka v knihovně, předcházejícího si jej všemožně co muklovskými náslechy předurčovaného nástupce Pivoňkova. Možná, že Urban měl "zásluhu" na přísném dodržení vězeňského řádu.

Kam Zahradníček odešel, jsem nevěděl. Až po delším čase jednou, procházející se v kole ranní procházky, dostal jsem se do blízkosti dra Křížka, bývalého právního zástupce britského vyslanectví v Praze, který byl právě převezen z Mírova na Pankrác. Dr. Křížek mi vyřídil pozdravy mých "kompliců", kteří byli vězněni s ním na Mírově: Fučíka a Zahradníčka. Bohužel vzdálenost, která mne od dra Křížka dělila, nedovolila, abych se o osudu přátel dověděl něco bližšího. Teprve nový rozmar vězeňské správy, který mne v květnu 1959 po přestálé těžké chřipce vyhodil z Pankráce do nejtěžšího "ústavu nápravných zařízení" v republice, Leopoldova, svedl nás zase dohromady.

***

Nedostal jsem se ovšem do cely, kde byl Zahradníček, protože tam byla všechna lůžka (do výšky) obsazena. Ale modli jsme se volně stýkat jak v zeleném přístřeší ořechů na nádvoří, kde jsme sedali u jednoho pracovního stolu, tak na chodbě našeho "muklheimu", kde pohyb muklů nebyl nijak přísně hlídán, a především v kole procházek, kde jsme chodili většinou spolu. Zahradníček byl nesmírně smutný. Prožil mezi tím, co jsme se neviděli, strašlivou tragédii ve své rodině, která mu odňala dvě děti, a zažil i hluboké zklamání v naději, že aspoň po této tragédii se bude moci vrátit domů, aby povzbudil k životu svou ženu a svého Jeníka.

- * -

Z dalších nových titulů:

L. Procházková	<i>Oční kapky</i>
V. Vokolek	<i>Ke komu mluvím dnes</i>

L. Fikar	<i>Kámen na hrob</i>
H. U. v. Balthasar	<i>Kordula aneb vážný případ</i>
Sborník	<i>Cantate (rytmické písně)</i>
D. Bullmann	<i>Živá bible</i>
I. Císař	<i>Jednota křesťanů</i>
J. Zvěřina	<i>Maria</i>
I. Pfaff	<i>Historické kořeny reformního hnutí v české společnosti</i>
J. Němec	<i>Blah. Zdislava</i>
A. J. Liehm	<i>Generace</i>
B. Kubešová	<i>Deník Leošky Kutheilové</i>

NEZAPOMEŇTE ANI NA ČASOPISY

STUDIE

NOVÝ ŽIVOT

ROZMLUVY a také

SVĚDECTVÍ

ZÁPAD

REPORTÉR

OBRYŠ .... a další a další!

* * *

Dovídáme se, že pracující masy v Maďarsku přejmenovaly perestrojku dohromady s glasností na mnohem výstižnější a společný

PAPALÁŠČARDÁŠ !!!

Možná vás bude zajímat...

Už po osmnácté se letos sešli čeští kněží ke své schůzce v exercičním domě Schönenberg u Ellwangen, jen pár set metrů od románské baziliky sv. Víta, do které naši krajané (ale nejen oni!) putují o svátku sv. Metoděje na pout, na památku tříletého věznění slovanského apoštolu německými biskupy v kobce zdejšího kláštera.

Letos byl středem pozornosti břevnovský opat, Dr. Anastáz Opasek OSB, který žije v exilu v německém klášteře Rohr v dolním Bavorsku. Otec opat se ve zdraví a síle nedávno dožil pětasedmdesátin a spolu s některými dalšími spolubratry si zavzpomínal na své začátky po první světové válce. Velmi poutavě jej doplňoval Msgre Kubovec, žijící dnes v NSR v Langeneslingen-u, svými vzpomínkami na setkání s rodinou Dr. Edvarda Beneše, se kterou se setkal několikrát osobně v Kožlanech, kde byl do r. 1948 farářem. Pro nezasvěcené: Kožlany jsou rodištěm druhého prezidenta nezávislého Československa. Zvláště pohnuté bylo setkání těsně před pučem, jen pár měsíců před smrtí Dr. Beneše, už ve stínu budoucích násilností.

Otec opat naproti tomu zvláště vzpomínal na své styky s Novou Říší a celým prostředím okolo Floriánova Dobrého díla, na své styky s katolickými spisovateli tohoto okruhu a například také na trému, kterou pocítil, když z kazatelny pod sebou spatřil v kostele - jako mladý novokněz - spisovatele Jaroslava Durycha.

Přišla řeč i na obrácení Vojty Beneše ke katolicismu, doložené osobním dopisem právě (tehdejšímu prostému) páterovi Kubovcovi. Nešťastnou shodou okolností byl tento soukromý dopis bez vědomí pisatele i adresáta uveřejněn v tisku a znamenal ještě za života obou značné ochlazení vzájemných vztahů a mnoho potíží zvláště pro neopatrného kněze. Z jeho vyprávění vyplynulo, že i vztah prezidenta Beneše k církvi byl méně radikálně negativní, než se všeobecně má za to. Při své (snad poslední) návštěvě v Kožlanech před pučem pamatoval na místního faráře, kterého církvi nepřátelští byrokraté "zapomenuli" pozvat a sám jej pozval jak k modlitbě na hrobu své rodiny, tak na následující oběd.

Ellwangen je od letošního léta dosažitelné po dálnici přímo z Paříže (má vlastní výjezd!), vzdálenost podle tachometru otce Koláře obnáší nicméně 720 km...

Oběžník se vrátil jako nedoručitelný

Pan F. PLECHATÝ	92700	COLOMBES
Paní L. VLADIKA	83400	HYERES

(oba se vrátily s poznámkou "décédé")

Na Českou Katolickou Misii a na Oběžník přispěli

Bělehrádek	Bernhard	Kinský	Kessner
Kubů	Choutka	Novotný	Peška
Stránský	Vrzala		

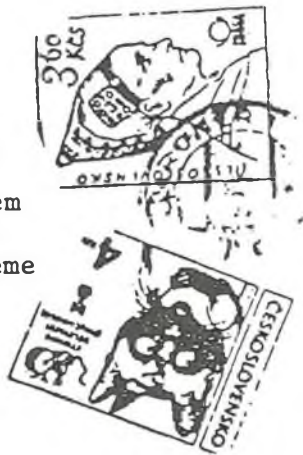
Všem dárcům bez rozdílu upřímné staročeské

Pán Bůh zaplať!

***

Nadále sbíráme poštovní známky vystřižené s několikamilimetrovým okrajem z dopisů. Těm, kdo na nás už po dlouhou dobu pamatují touto cestou srdčně děkujeme a ty ostatní upozorňujeme znovu na tuto malou ale ve spojení s jinými účinnou cestu pomoci misionářům!

Pamatujte na nás i Vy!

Za poslední rok mohl vedoucí České Katolické Misie předat tzv. "Misijní prokuře" v Mnichově celkem asi za 300-400 franků známek a mezi nimi několik cennějších známek, jejichž cena je individuální, podle toho jak se podaří je prodat. Potřebné třídění provádějí mladí jezuité sami na místě a je to práce nemalá, ale užitečná. Celkem má "Prokura" několik set takových stálých "dodavatelů"!

Náš program:

Mše sv.: Vždy první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt
na šest večer (17h15) v kapli domu

CENTRE SEVRES

35, rue de Sèvres

75006 P A R I S (tél. 45-44-58-91)

metro SEVRES-BABYLONE

Po mši sv. pravidelná setkání s kulturně-náboženským
programem v sále č. 5 (přízemí domu)

Na říjen a listopad jsme připravili

15. října - Promítáme velmi zajímavou videokazetu z
Československa s průběhem *primiční mše sv.*
letos v létě na jižní Moravě
5. listopadu - Jar. HUTKA uspořádá v našem sálu vlastní
vystoupení/recitál písniček.
Možnost nákupu jeho kazet.

PŘIJĎTE VŠICHNI!

19. listopadu - videokazeta z Československa o činnosti
paralelních struktur jako jsou CH ?? nebo
křesťanské skupiny
3. prosince - NÁŠ PŘEDVÁNOČNÍ PRODEJ KNIH ...
(na který vás ještě upozorní příští číslo
"Oběžníku")

OBĚŽNÍK – bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne
Certificat d'inscription n° 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement : 20 F

Editeur responsable : P. Petr Kolář SJ – 35, rue de Sèvres, 75006 PARIS – tél. 45 44 58 91

Les abonnements par chèque à l'adresse :

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris